

Berekraftig verdiskaping

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling

Årsplan 2024

Innhald

Innleiing	3
1. Mål og satsingar	4
2. Mål og strategiar for satsingane i Handlingsprogram 2022 – 2025	5
3. Oppdrag og tiltak på tvers	6
4. Grøn næringsutvikling	10
5. Areal til næringsutvikling	16
6. Kompetanseutvikling i arbeidslivet	20
7. Innovative og inkluderande samfunn	25
8. Samarbeid og forpliktande partnerskap	30
9. Resultat- og effektmåling	32

Innleiing

Årsplan 2024 er den tredje i rekka som skal operasjonalisere handlingsprogram 2022-2025 for Berekraftig verdiskaping - Regional plan for innovasjon og næringsutvikling i Vestland.

Den regionale planen er for fylket, ikkje berre fylkeskommunen. I årsplanen har vi identifisert tiltak som skal sikre at vi som fylke set retning mot å nå måla i planen. Fylkeskommunen eller andre partnerar er ansvarlege for å gjennomføre tiltaka – oftast i ein partnerskap. Alle tiltaka vil verte finansiert gjennom fylkeskommunen eller andre partnerar sine budsjett. Slik plasserer vi ansvar og sikrar ressursar til gjennomføring.

I «Årsplan 2024 for Berekraftig verdiskaping» vidarefører vi mange av tiltaka frå 2023. Dei fleste var i utgangspunktet planlagde for fleire år, medan nokon ikkje blei starta opp som planlagd i 2023. Nokon nye er komen til. Det er framleis ei overvekt av tiltak der fylkeskommunen rår over dei finansielle verkemidla. Like viktig er tilrettelegging for møteplassar regionalt og lokalt, samordning av politiske initiativ og tilpassing og koordinering av støtteordningar som er spesielt relevante for næringslivet og kommunane. Dette er forsøkt synleggjort i årsplanen.

Årsplanen skal vere eit styringsverktøy for fylkeskommunen som planmynde, og for Næringsforum Vestland og Kompetanseforum Vestland i fellesskap. På slutten av året skal vi kunne sjekke av om tiltak gjennomført.

Samanheng regional plan, handlingsprogram og årsplanar

1.0. Regional plan (2021-2033)	1.1 Visjon 1.2 Hovudmål 1.3 Satsingar 1.4 Mål for satsingane fram mot 2033
2.0. Handlingsprogram (2022-2025)	2.1 Delmål for satsingane fram mot 2033 2.2 Strategiar for perioden 2022-2025 for å nå delmåla 2.3 System for oppfølging, resultat- og effektmåling
3.0. Årsplanar	3.1 Prioritere tiltak, sikre ressursar og plassere ansvar for å gjennomføre tiltak det inneverande året 3.2 Vidareutvikle system for oppfølging, resultat- og effektmåling og kommunikasjon

Mål og satsingar

Visjonen og hovudmålet er vedteken i Berekraftig verdiskaping. Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033 →

Planen har fire satsingar →

og mål for kvar satsing →

For kvar satsing er det i tillegg etablert delmål og strategiar for perioden 2022-2025

Vestland er det leiande verdiskapingsfylket basert på berekraftig bruk av naturressursar, grøn næringsutvikling og innovasjon

Grøn næringsutvikling

Eit næringsliv i Vestland med netto nullutslepp i 2030

Delmål 1 / Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grønne verdikjeder

1. Sikre at fornybar energi, produsert i Vestland, vert distribuert og nytta til elektrifisering og dei store omstillingsprosjekta i regionen
2. Realisere heilskapleg verdikjede med netto nullutslepp for transport i Vestland
3. Styrke innsatsen for å sikre nye, store, berekraftige industrietableringar til heile fylket
4. Nytte kompetansen frå prosessindustrien og subsea til å utvikle ei grøn mineralnæring og næringsutvikling med vekt på lokal verdiskaping
5. Samordne innsatsen innan havnæringane for å realisere Vestland som verdas leiande havregion
6. Nytte store infrastrukturprosjekt til å skape innovasjon og regionale leveransmodellar
7. Utvikle hubar for grøn omstilling sentrert rundt eksisterande industri og trafikknutepunkt
8. Vurdere om det er behov for nye tiltak eller ny organisering i lys av kunnskapsgrunnlaget frå Grøn region Vestland

Delmål 2 / Eit innovativt og grønt næringsliv i heile fylket

1. Redusere dei største punktutsleppa til netto null
2. Realisere nullutsleppsløysingar i bygg- og anleggsnæringane
3. Bidra til grøn omstilling i matproduksjonen gjennom innovasjon knytt til teknologi og innsatsfaktorar
4. Auke konkurransekrafta i reiselivet gjennom berekraftig attraktivitet
5. Sirkulære prinsipp vert lagt til grunn for å redusere bruk av innsatsfaktorar og skape mindre avfall og utslepp

Areal til næringsutvikling

Rett areal til rett føremål til rett tid

Delmål 1 / Planlegging av næringsareal skjer effektivt, langsiktig og heilskapleg

1. Næringslivet blir tidleg involvert ved planlegging av næringsareal
2. Sikre heilskapleg og langsiktig arealplanlegging på tvers av kommunegrensar
3. Legge grunnlag for eit meir effektivt planarbeid og sikre oppdaterte arealplanar
4. Sikre at rekkefølgekrav ikkje legg urimelege hinder i vegen for å nytte eigna areal

Delmål 2 / Vestland har tilgang til nok eigna næringsareal som er basert på berekraftig bruk av naturressursar

1. Legge til rette for nok eigna areal til grøn omstilling og innovasjon i næringslivet
2. Sikre berekraftig bruk av naturressursar, biologisk mangfald og dyrka jord

Delmål 3 / Kommunane har god tilgang til kunnskaps- og datagrunnlag, kompetanse, nettverk og samarbeid i arbeidet med kommunal planlegging

1. Samle og gjere kunnskap til bruk i arealplanar og planstrategiar lett tilgjengeleg for kommunane
2. Auke kapasitet og kompetanse i planarbeidet

Kompetanseutvikling i arbeidslivet

Fleire arbeidstakarar med rett kompetanse

Delmål 1 / Vi har rett kompetanse i næringslivet og offentlig sektor

1. Utvikle og styrke utdanningstilbodet retta inn mot det grønne skiftet
2. Bygge tverrgåande kompetanse for framtida i alle utdanningsløp
3. Halde på nyutdanna kandidatar i fylket og sikre at kompetansen deira er relevant for arbeidslivet
4. Styrke karriererettleinga i grunnutdanninga
5. Ta i bruk karriererettleiing som verktøy i omstillingsprosessar

Delmål 2 / Det er god tilgang på arbeidskraft

1. Kartlegge og koordinere kompetansebehov som grunnlag for å dimensjonere utdanningstilbodet
2. Utgreie og pilotere løysningar for desentralisert og fleksibel utdanning
3. Mobilisere til auka bruk av etter- og vidareutdanning
4. Gjere overgangar og kombinasjonar av utdanningsløp meir fleksible
5. Gjere dei som står utanfor arbeidsmarknaden relevante for arbeidslivet
6. Rekruttere nye arbeidstakarar til fylket nasjonalt og internasjonalt

Delmål 3 / Vi har tett samarbeid om kompetanseutvikling

1. Etablere samarbeid om karriererettleiing på tvers av utdanningsnivå og sektorar
2. Tettare samarbeid mellom utdanningsinstitusjonar og arbeidslivet for å avdekke behov og tilrettelegge utdanningstilbodet
3. Påverke nasjonale styresmakter for å betre rammevilkåra for regional kompetansepolitikk

Innovative og inkluderande samfunn

Verdiskaping og nye grønne arbeidsplassar i heile fylket

Delmål 1 / Berekraftige bu- og arbeidsmarknadsregionar med like moglegheiter til å delta i verdiskaping

1. Jobbe for å gjere offentlege tenester meir tilgjengelege i heile fylket
2. Stimulere til auka bulyst gjennom å mobilisere til lokale initiativ og skape fleksible arbeidsplassar
3. Sikre god digital infrastruktur og -tenester i heile fylket
4. Samarbeid for å styrke kommunane som berekraftig utviklingsaktør
5. Ta i bruk ressursane i heile befolkninga

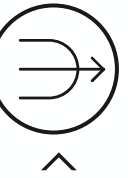
Delmål 2 / God innovasjonsinfrastruktur i heile fylket

1. Sjå regionale, nasjonale og internasjonale nettverk og verkemiddel for innovasjon og næringsutvikling i samanheng
2. Heilskapleg støtte til entreprenørar: Ein "koplingsboks" for gründerar og rådgjevarar
3. Felles innsats for å stimulere til forskning og forskingsbasert innovasjon

Oppdrag og tiltak på tvers

Tiltak på tvers av satsingane

Tiltak	Sentrale aktører
1 Samarbeid og koordinering med andre regionale planar	Fylkeskommunen i samarbeid med breie partnerskap for dei ulike planane
2 Nytte moglegheiter i internasjonalt samarbeid, spesielt EU sine samarbeidsprogram, for å forsterke prioriterte satsingar	Fylkeskommunen i samarbeid med universitet- og høgskulesektoren
3 Lyse ut tilskot som støtter opp om berekraftig verdiskaping i Vestland	Fylkeskommunen lyser ut midlar med grunnlag i Handlingsprogram 2022-2025
4 Utvikle system for resultat- og effektmåling	Fylkeskommunen i samarbeid med Næringsforum Vestland

Lyse ut tilskot som støtter opp om berekraftig verdiskaping i Vestland

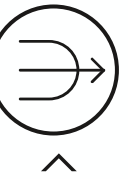
Søkbare tilskotsordningar er eit kraftfullt verkemiddel for å nå måla våre.

Gjennom å lyse ut tilskot til aktørar i heile fylket har vi moglegheit for å få fram nye idear, skape synergi og nye løysingar for berekraftig verdiskaping.

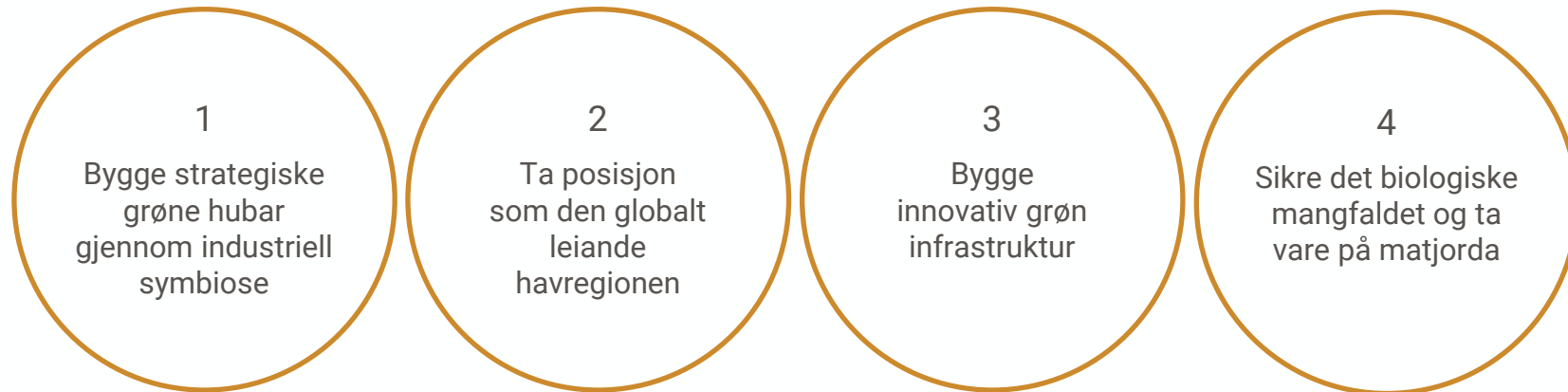
Vestland fylkeskommune vil også i 2024 lyse ut tilskot som kan støtte opp om måla for berekraftig verdiskaping i Vestland.

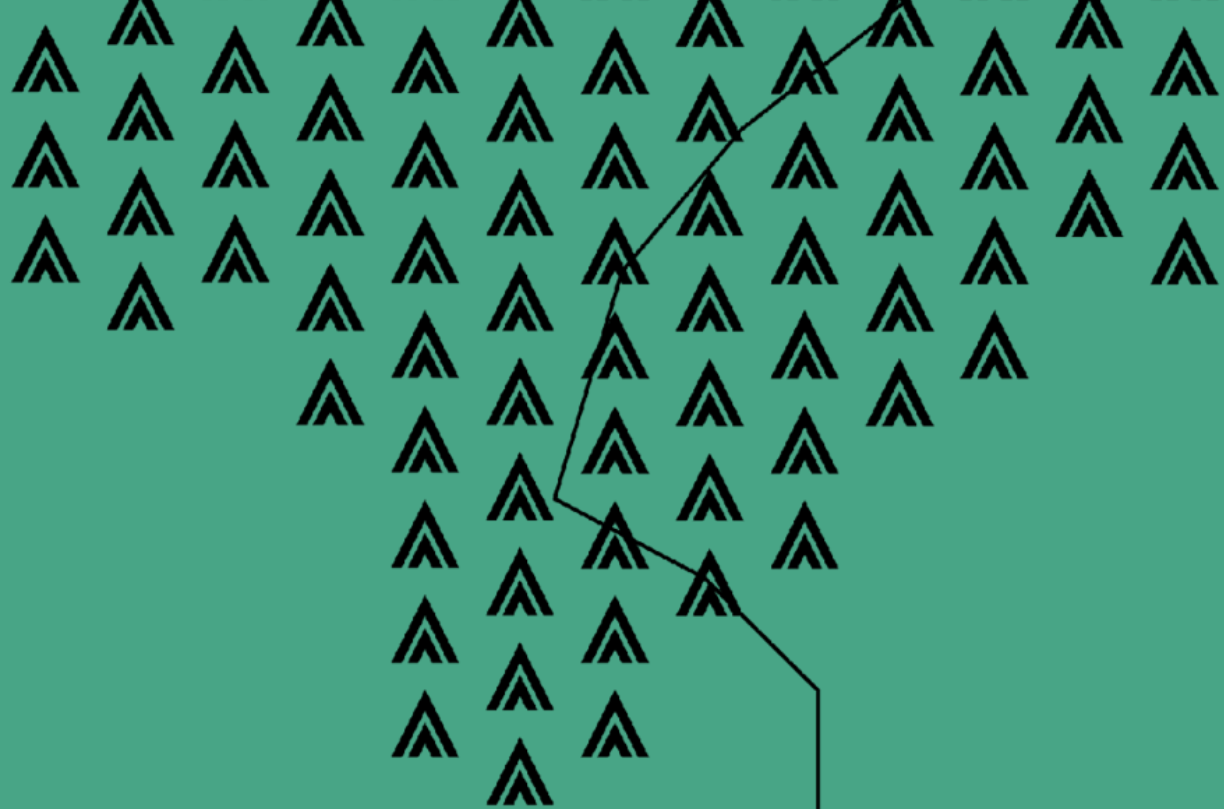
Handlingsprogram 2022-2025 har fire kritiske oppdrag for perioden

Grøn næringsutvikling

Mål: Eit næringsliv i Vestland med netto nullutslepp i 2030

DELMÅL 1 Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grønne verdikjeder

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1	Sikre at fornybar energi, produsert i Vestland, vert distribuert og nytta til dei store omstillingsprosjekta i regionen	1 Følge opp Regional plan for fornybar energi i Vestland.	Gjennomføre handlingsprogram for planen. Arbeidet med å utvikle kraftforsyninga i fylket er prioritert. Det vil bli gjennomført dialogmøte med dei tre regionale nettselskapa og Statsnett. Tiltak for å bidra til meir effektiv bruk, derunder energigjenvinning, er viktig å jobbe med.	Fylkeskommunen i samarbeid med næringsforum	2023	2023-25	Nytt tiltak 2024
	2 Bidra til å sikre nok tilgang på rein energi til hubane i Grøn region Vestland:	Det skal vere tett dialog med dei grønne hubane for å sikre rett energi til rett føremål i tråd med sirkulære prinsipp.	Grøn region Vestland	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024	
	3 Bidra til å posisjonere Vestland i verdikjeder for havvind	Sikre framdrift i arbeidet med verdikjede innan havvind, inkludert Vestavind B. Bidra til å bygge kompetanse og at bedrifter i Vestland har areal for havvindsatsing, innafor gjeldande lover og regelverk.	Fylkeskommunen, Grøn region Vestland, GCE Ocean, Energiomstilling Vest, Bergen næringsråd med fleire	2023	2023-25	Omdefinert frå 2023	
2	Realisere heilskapleg verdikjede med netto nullutslepp for transport i Vestland	1 Vestlandssatsing på elektrisk luftfart	Støtte opp under pilotprosjekt for elektrisk flyrute mellom Førde og Bergen.	Vestland fylkeskommune, Sunnfjord kommune, Sunnfjord utvikling	2022	2022-24	Vidareført frå 2023
		2 Samarbeid for heilskapleg verdikjedesatsing for alternative drivstoff i skipsfart	Bidra til alternative drivstoff i skipsfart. Til dømes ved prosjektstøtte og arbeid for betre rammevilkår og vere positiv til aktørar som vil etablere produksjon eller bunkringsanlegg langs kysten.	Vestland fylkeskommune og Grøn region Vestland, i samarbeid med næringsaktørar	2022	2022-25	Omdefinert frå 2023
		3 Bidra til å styrke hurtigladeinfrastrukturen	Vidareutvikle samarbeid og lyse ut støtte for elektriske køyretøy inkludert behova for tungtransport og drosjenæringa	Fylkeskommunen i samarbeid med statlege og private aktørar	2022	2022-24	Nytt tiltak 2024

DELMÅL 1 Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grønne verdikjeder

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
3	Styrke innsatsen for å sikre nye store berekraftige industrietableringar til heile fylket	1 Styrke Invest In-arbeidet i fylket	Fylkeskommunen tek ansvar for på sikt å skape ei heildekkende Invest in Vestland-teneste for å trekke til seg prioriterte investeringar og etableringar. Invest in Bergen tek ei koordinerande rolle for Invest In -organisasjonane i fylket for å styrke samarbeid om informasjon og felles verktøy. Invest in Bergen tek ansvar for å etablere ei Invest in Vestland nettside i løpet av 2024.	Innovasjon Norge og fylkeskommunen	2023	2023-25	Omdefinert frå 2023	
4	Nytte kompetansen frå prosessindustrien og subsea til å utvikle ei grøn mineralnæring og næringsutvikling med vekt på lokal verdiskaping	1	Kartlegge potensialet og synleggjere moglegheitene for mineralutvinning som er kritisk for grøn omstilling	Organisering og førebuing av ressurskartlegging i fylket av mineral som er viktige for grøn omstilling.	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Utsett til 2024
		2	Utvikle kompetanse om berekraftig mineralutvinning	Utvikle kompetanse innan berekraftig mineralutvinning, utnyttelse av restmineraler og bygge eit kompetansemiljø.	Grøn region Vestland, Sunnfjord og Askvoll kommuner	2024	2024	Nytt tiltak 2024
5	Samordne innsatsen innan havnæringane for å realisere Vestland som verdas leiande havregion.	1	Styrka marin innsats	Prosjektet vil legge til rette for å styrke verdiskapinga innan akvakultur i Vestland, og redusere avtrykket på klima, miljø og naturmangfald. Det vert jobba etter plan for prosjektet. I 2024 vil vi mellom anna arbeide med arealutfordringar, nye utdanningsbehov, ressursnyttning, sirkulærøkonomi mm. Det er oppretta internt og eksternt samarbeid. Saman vil vi avdekke kunnskapshol, arrangere samlingar og delta i ulike nettverk.	Fylkeskommunen Statsforvaltaren, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Innovasjon Norge, kommunane og representantar for næringa og forskingsmiljø	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
		2	Styrke One Ocean Havbyen Bergen som felles satsing i Vestland	Sikre at One Ocean Havbyen Bergen) kan bidra til å sette ein global agenda, marknadsføre Vestland som den globalt leiande havregionen og vidareutvikle økosystemet mellom forskning, utdanning og næringsliv som forsterker kunnskapsbasert næringsutvikling	One Ocean Havbyen Bergen	2023	2023-25	Omdefinert frå 2023

DELMÅL 1 Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grønne verdikjeder

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
6	Nytte store infrastrukturprosjekt til å skape innovasjon og regionale leveransemodellar	1	Fremme sirkularitet i offentlege infrastrukturprosjekt gjennom Leverandørutviklingsprogrammet (LUP)	Det må stimulerast til at offentlege aktørar stiller krav om sirkularitet ved store offentlege infrastrukturprosjekt, der samfunnsnyttig bruk av restprodukt vert vektlagt. Vi skal legge til rette for at leverandørar i Vestland kan posisjonere seg for å sikre verdiskapinga lokalt. Dette kan gjerast til dømes gjennom det nasjonale leverandørutviklingsprogrammet (LUP), der programansvarlege er NHO, KS, Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), Innovasjon Norge og Forskningsrådet. Fylkeskommunen er medlem.	Fylkeskommunen i samarbeid fleire	2023	2023-25	Omdefinert frå 2023
7	Utvikle hubar for grøn omstilling sentrert rundt eksisterande industri	1	Oppfølging av dei grønne hubane identifisert i Vestlandsporføljen 2.0 i Grøn region Vestland	Følgje opp dei grønne hubane identifisert i Vestlandsporføljen 2.0. gjennom å identifisere økosystemet for den einkilde hub og kople aktørar og verkemiddel tettare saman.	Fylkeskommunen og Innovasjon Norge i samarbeid med Næringsforum	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
		2	Kartlegge potensiale for industriell symbiose i dei grønne hubane og utvikling av forretningsmodellar.	Nytte kompetansen og metodikk i NORCE sitt kapasitetsløftprosjekt BIOSIRKEL i dei grønne hubane for å sikre meir effektiv utnytting av industrielle sidestraumar.	Grøn region Vestland	2023	2023-24	Vidareført frå 2023
8	Vurdere om det behov for nye tiltak eller organisering i lys av kunnskapsgrunnlaget frå Grøn region Vestland	1	Systematisk oppfølging av barrierar for grøn omstilling	Næringsforum Vestland har tett oppfølging av barrierar for grøn omstilling og realisering av dei grønne hubane i Grøn region Vestland og identifisere oppfølgingstiltak	Næringsforum Vestland og Grøn region Vestland	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
		2	Styrke samarbeidet om eksport frå Vestland	Prosjektet Grøn region Vestland har fokus på å utvikle nye grønne verdikjeder. Det er avdekket behov for sterkare samarbeid om eksport generelt ut over det som vert gjort i dette prosjektet. Planen er å arrangere ein 'eksportkonferanse' i 2024 og jobbe ut ei strategisk innretting på samarbeidet om å fremme eksport frå Vestland.	Bergen næringsråd, NHO, Innovasjon Norge, Vestland fylkeskommune	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024

DELMÅL 2 Eit innovativt og grønt næringsliv i heile fylket

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Redusere dei største punktutslappa til netto null	1	Fortsette dialog og samarbeidsform med dei største punktutslappa	Fortsette dialog frå rundebordskonferansen med dei store punktutslappa i november 2023, for å avklare moglegheiter for å samarbeide om å realisere utslappskutt. Følgje opp aksjonspunkt og vidareføre dialogen.	Fylkeskommunen samarbeid med NHO, Grøn region Vestland og andre aktørar	2022	2022-24	Omdefinert frå 2023
2	Realisere nullutslappsløysingar i bygg- og anleggsnæringane	1	Stimulere til grøn omstilling av bygg- og anleggsbransjen i Vestland	Styrke samarbeid og kunnskapsdeling om innkjøp og anbod som verkemiddel gjennom å dele erfaringar frå igongsette aktivitetar og prosjekt. Styrke samhandlinga mellom fylkeskommunen som byggherre og entreprenørar og andre interessentar i anleggsnæringa gjennom til dømes Klimapartnerar Vestland og Leverandørutviklingsprogrammet	Fylkeskommunen, Leverandørutviklingsprogrammet, Klimapartnerane	2022	2023-24	Vidareført frå 2023
3	Bidra til grøn omstilling i matproduksjonen gjennom innovasjon knytt til teknologi og innsatsfaktorar	1	Følgje opp Temaplan Landbruk, inkludert jordvernstrategi for Vestland fylke	Gjennomføre årsplan for 2024, som også femnar om jordvern.	Fylkeskommune i samarbeid med partnerskapen og landbruksnæringa	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
		2	Utfordre aktørar til å få fram aktuelle verdikjedeprojekt	Vurdere om dette er eit område der det er aktuelt med ei målretta utlysing av landbruksmidlane(RK/RT).	Fylkeskommunen	2023	2023-24	Omdefinert frå 2023
		3	Følgje opp ekstra satsing på frukt, bær og grønt i Vestland	Følgje opp prosjekta som fekk støtte i 2022, i programstyret for frukt og bær.	Fylkeskommunen og programstyret for frukt og bær	2022	2022-24	Vidareført frå 2023

DELMÅL 2 Eit innovativt og grønt næringsliv i heile fylket

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
4	Auke konkurransekrafta i reiselivet gjennom berekraftig attraktivitet	1	Følgje opp Temaplan Reiseliv for Vestland fylke	Iverksetje årsplan for 2024 for reiseliv i samarbeid med partnerskapen innan reiseliv i fylket. Satsing på utvikling av lågsesongtilbod og ei tettare kopling mellom mat, kultur og reiseliv vert prioritert.	Fylkeskommune i samarbeid med partnerskapen og reiselivsnæringa	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
		2	Gjennomføre større prosjekt om besøksforvaltning i samarbeid med kommunar i Vestland.	Leie utviklingsprosjektet på grunnlaget som er lagt i dei to forprosjekta "Ei rikare reise" og "Besøksforvaltning". Må sikre langsiktig finansiering, og strukturere prosjektet. I løpet av 2024 søkje partnerar og potensielle internasjonale prosjekt innan tematikken digitalisering og databruk i besøksforvaltning.	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunane, reiselivsorganisasjonane, Innovasjon Norge og Statsforvaltaren	2023	2023-25	Omdefinert frå 2023
		3	Arbeide for ei framtidsretta organisasjonsstruktur i reiselivet	Vidareføre arbeidet med Destinasjon 3.0 og bistå dei sju destinasjonsselskapa i fylket i deira arbeid med utvikling og berekraft.	Samarbeid mellom fylkeskommunen og destinasjonsselskapa	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024
5	Sirkulære prinsipp vert lagt til grunn for å redusere bruk av innsatsfaktorar og skape mindre avfall og utslepp	1	Styrke samhandling og kompetanse om sirkulærøkonomi og industriell symbiose	Det er mange initiativ på gong i fylket t.d. innan biodrivstoff, biokol og avfall frå land og sjø. Det er behov å styrke kompetansen og samhandling på området, mellom ulike aktørar og forvaltningsnivå.	Fylkeskommunen i samarbeid med IN	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
		2	Starte opp eit strategisk arbeid med sirkulær massehandtering	Masse som pukk, grus og sand er byggeråstoff som må handterast meir berekraftig. Arbeide for ein sirkulær gruveindustri, der alle ressursar og avfallsstrumar skal takast hand om. Arbeidet må ta høgde for fleirnivåsamarbeid og syte for brei involvering og djup forankring i kommunane og i næringslivet.	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Utsett til 2024
		3	Kartlegge det som skjer i verdikjeda for metallgjenvinninga i fylket	Organisere innsats og starte opp dialog med næringslivet.	Fylkeskommunen	2023	2023-24	Omdefinert frå 2023
		4	Få fram idear for nye forretningsmodellar knytt til sirkulære prinsipp	Dette omfattar å avdekke kva som er hindringar for å etablere samarbeid om industriell symbiose, som igjenn sikrer økonomisk berekraft.	Fylkeskommunen og Innovasjon Norge	2023	2023-25	Vidareført frå 2023

Areal til næringsutvikling

Mål: Rett areal til rett føremål til rett tid

DELMÅL 1 Planlegging av næringsareal skjer effektivt, langsiktig og heilskapleg

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Næringslivet blir tidleg involvert ved planlegging av næringsareal	1	Inkludere planlegging av næringsareal i arbeidet med arealdelen i kommuneplanen	Næringsareal som tema blir tatt med i nettverk for kommunane om arealdelen i kommuneplanen	KS og fylkeskommunen	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024
2	Sikre heilskapleg og langsiktig arealplanlegging på tvers av kommunegrenser	1	Sikre at heilskapleg og langsiktig arealplanlegging på tvers av kommunegrenser blir integrert i prosjektet "Styrka marin innsats"	Samarbeid med kommunane. Gje innspel gjennom arbeidsgrupper knytt til "Styrka marin innsats". I samband med One Ocean Week i 2024 vil vi leggje opp til nytt seminar knytt til heilskapleg og langsiktig arealplanlegging i sjø innan og mellom kommunar.	Fylkeskommunen i samarbeid med Statsforvaltaren	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024
3	Legge grunnlag for eit meir effektivt planarbeid og sikre oppdaterte arealplanar	1	Vurdere differansiert planlegging som verktøy	Temaet er relevant i samband med ny utviklingsplan for Vestland.	Fylkeskommunen	2022	2022-24	Vidareført frå 2023
4	Sikre at rekkefølgekrav ikkje legg urimelege hinder i vegen for å nytte eigna areal	1	Inga tiltak i 2024					

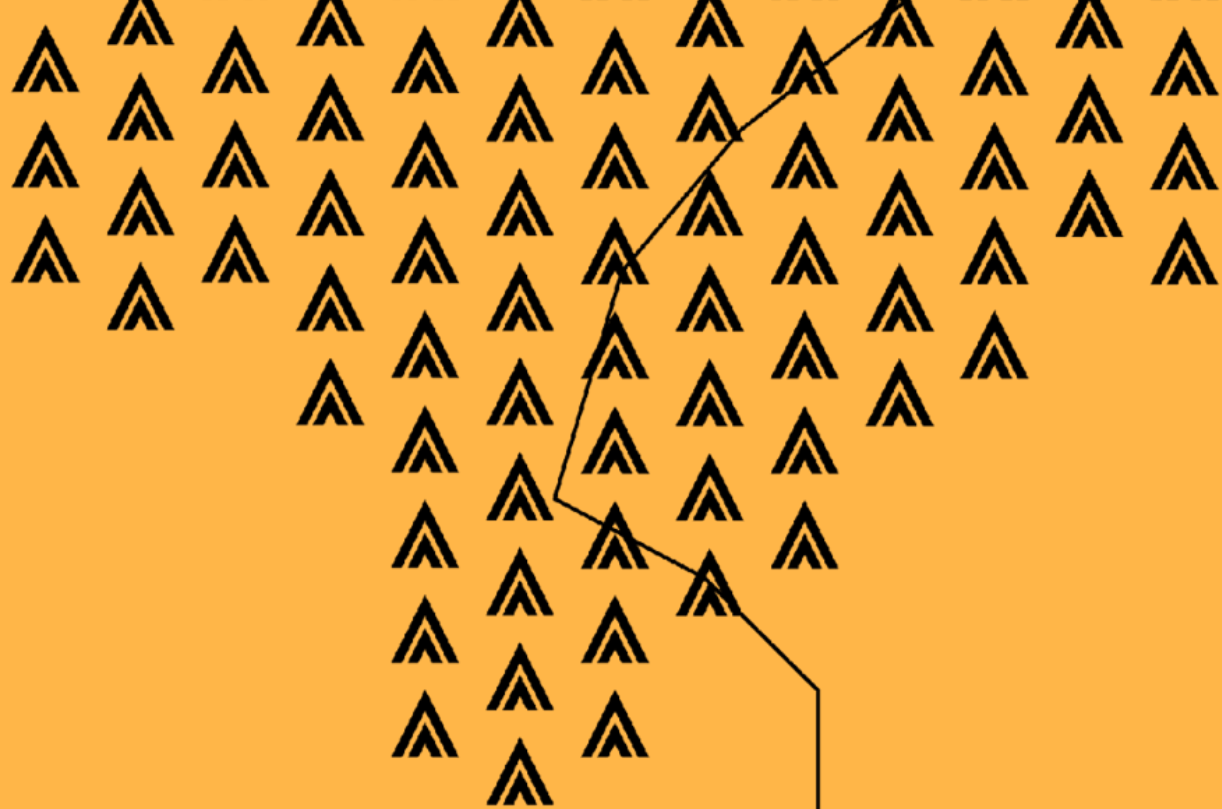

DELMÅL 2 Vestland har tilgang til nok eigna næringsareal som er basert på berekraftig bruk av naturressursar

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Legge til rette for nok eigna areal til grøn omstilling og innovasjon i næringslivet	1	Utarbeide marine grunnkart i Vestland	Arbeidet er vidareført til område ved Bømlafjorden, og milepæl for geologiske kartprodukt er november 2024. Tiltaket er også knytt til styrka marin satsing.	Fylkeskommunen	2022	2022-25	Omdefinert frå 2023
		2	Utarbeide regionalt arealrekneskap, som skal bli eit digitalt verktøy for formidling og analyse av arealbruk, natur og miljø.	Utvikle kommunale og regionale arealrekneskap som verktøy for berekraftig arealforvaltning i Vestland. Det vil vise ulike arealtpar, arealbruk og eigenskapar ved areala. Det skal utarbeidast ei felles digital løysing, og som er til hjelp for kommunane og næringsaktørar. Framtidige løysingar for å gi oversikt over potensiale for fortetting og transformasjon av eksisterande næringsareal, vil bli vurdert.	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunane, Statsforvaltaren og forskingsorganisasjonar	2023	2023-25	Omdefinert frå 2023
		3	Etablere nettsider med presentasjon av utvalde næringsområde for å trekke til seg prioriterte investeringar og etableringar.	Det er behov for å ha samla oversikt over næringsareal i fylket i ein digital løysning, som kan nyttast av "Invest-in tenestene" i fylket og bygger på informasjon henta inn frå kommunane og andre. Vi må starte med område der vi har informasjon og vil bygge ut til heile fylket.	Fylkeskommunen	2024	2023-24	Nytt tiltak 2024
		4	Gi innspel for å tydeleggjere næringsinteresser i kommunal planlegging, til dømes innan industri, havbruk, energi og for hubane i Grøn region Vestland.	Skaffe oversikt over arealbehov i hubar for å realisert identifiserte prosjekta i Vestlandsporteføljen. Arbeidet må ivareta behov for å sikre rammebetingelsar for industriell symbiose og berekraft.	Fylkeskommunen og Grøn region Vestland	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024
2	Sikre berekraftig bruk av naturressursar, biologisk mangfald og dyrka jord	1	Følgje opp Temaplan for landbruk inkludert jordvernstrategi for Vestland	Følgje opp Temaplan for landbruk, som legg opp til at Vestland skal vere eit føregangsfylke innan jordvern. Temaplanen skal også stimulere til å nå måla i klimaavtalen mellom jordbruket og staten, og på måtar landbruket kan hindre ureining.	Fylkeskommunen	2023	2022-25	Vidareført frå 2023
		2	Sikre ein oppdatert status på jordbruksareal, og endringar over tid.	Sjå på kva informasjon vi har tilgjengeleg i dag, og korleis denne kan framstillast best mogleg og haldast oppdatert. Dette tiltaket må også sjåast i samanheng med tiltak under delmål 2.	Fylkeskommunen i samarbeid med Statsforvaltaren	2023	2022-24	Vidareført frå 2023

DELMÅL 3 Kommunane har god tilgang til kunnskaps- og datagrunnlag, kompetanse, nettverk og samarbeid i arbeidet med kommunal planlegging

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1	Samle og gjere kunnskap til bruk i arealplanar og planstrategiar lett tilgjengeleg for kommunane	(Tiltak kjem fram under delmål 2, strategi 1, tiltak 2)					
2	Auke kapasitet og kompetanse i planarbeidet	1 Synleggjere gode eksempel og legge grunnlag for tematiske samarbeid.	Sette planlegging av næringsareal på dagsorden i nettverk og arenaer som til dømes mentorordning og plannettverk	Fylkeskommunen	2022	2022-25	Vidareført frå 2023

Kompetanseutvikling i arbeidslivet

Mål: Fleire arbeidstakarar med rett kompetanse

DELMÅL 1 Vi har rett kompetanse i næringslivet og offentlig sektor

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Utvikle og styrke utdanningstilbodet retta inn mot det grønne skiftet	1	Avdekke kompetansebehov i dei grønne hubane	Ha dialog med bedriftene i dei grønne hubane for å avklare om det er behov for å styrke kompetanse på område som er relevant for å få realisert dei planlagde innovasjonsprosjekta. Inkludere Grøn Region Vestland som eit kontaktpunkt i samarbeidsmodellen til Kompetanseforum Vestland	Fylkeskommunen	2022	2022-24	Omdefinert frå 2023
		2	Utvikle eit kompetanseprogram for industriell symbiose	Utvikle tilbod til bedrifter for å styrke kompetanse på industriell symbiose og innovasjonsleiing. Trekkje vekslar på erfaringar frå SNU 4.0 (Innovasjon Norge) og kunnskap i forskings- og utdanningsmiljø i fylket og internasjonalt.	Grøn region Vestland i samarbeid med utdannings-institusjonar	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024
		3	Sette saman kompetanse-program retta inn mot det grønne skiftet og Grøn region Vestland	Samle eksisterande etter- og vidareutdanningstilbod knytt til nye grønne verdikjedar og relevante tverrfaglege tema i eit kompetanseprogram. Med føremål om å synleggjere kva som finst og identifisere kva som manglar.	Utdanningsinstitusjonane og fylkeskommunen	2022	2022-25	Omdefinert frå 2023
2	Byggje tverrgående kompetanse for framtida i alle utdanningsløp	Inga tiltak i 2024						
3	Halde på nyutdanna kandidatar i fylket og sikre at kompetansen deira er relevant for arbeidslivet	1	Etablere fleire kontaktpunkt mellom næringslivet/bransjar og studentar ved universitet og høgskule	Etablere tettare dialog mellom arbeidslivet/bransjar/sectorar som har utfordringar med å rekruttere kompetent arbeidskraft og universitet/høgskule for å synleggjere kva kompetanse dei uteksaminerte kandidatane har og korleis dei kan knyte tettare kontakt under studieløpet. Det bør vurderast eigne kontaktpunkt for internasjonale studentar.	Næringsråd, bransjeorganisasjonar, NHO, universitet, høgskular, kommunar	2022	2022-25	Vidareført frå 2023

DELMÅL 1 Vi har rett kompetanse i næringslivet og offentlig sektor

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
4	Styrke karriererettleiinga i grunnutdanninga	1	Kompetanseheving på karriererettleiing til rådgjevarar i ungdomsskule og vidaregåande opplæring	Kompetanseutviklinga vert organisert gjennom digitale og fysiske samlingar, og gjennom nettverksarbeid. Innanfor området karriere vert det utarbeidd eit opplegg for kompetanseheving og opplæring for rådgjevarar i ungdomsskule, i vidaregåande skule og andre tilsette ved skulane som har behov for denne typen kompetanse. I undervisningsopplegget må det trekkjast vekslar på erfaringar frå karrieretenestene ved høgskule og universitet. Kompetanseutviklinga skal vere forankra i leiinga på skulane og eit kompetansemiljø på karriere. Kompetanseutviklinga bygger på det nasjonale kvalitetsrammeverket for karriererettleiing.	Fylkeskommunen i samarbeid med karrieretenester på høgskule/universitet	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
5	Ta i bruk karriererettleiing som verktøy i omstillingsprosessar		Inga tiltak i 2024					

DELMÅL 2 Det er god tilgong på arbeidskraft

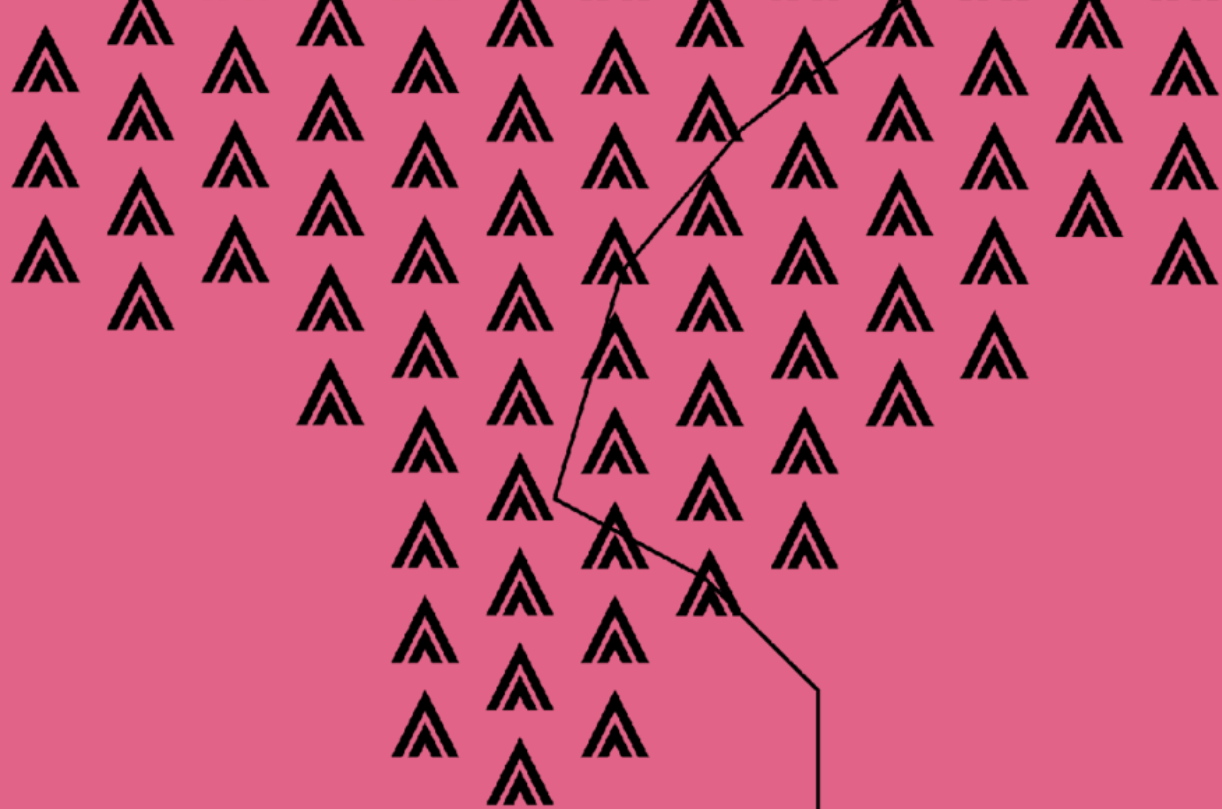
STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1	Kartlegge og koordinere kompetansebehov som grunnlag for å dimensjonere utdanningstilbodet	1 Teste ut modellar for å kartlegge kompetansebehovet i den einkilde kommune	Samle erfaringar frå eksisterande og pågåande prosjekt, t.d. Kompetansepiloten i Nordfjord, INTERREG-prosjektet Right Skills for the Right Future i Nordhordland. Gjere resultata tilgjengeleg for studiesentera og andre relevante aktørar	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunane, lokale næringslivsaktørar, FoU-organisasjonar	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
2	Utgreie og pilotere løysningar for desentralisert og fleksibel utdanning	1 Vidareutvikle nettskule i Vestland for å bidra til større breidde og auka fleksibilitet i vidaregåande opplæring for unge og vaksne i heile Vestland	Tilby nettskule for at fleire skal få høve til å gjennomføre fagopplæring og etterutdanning innan fagområde kor det ikkje er eit vg2-tilbod i regionen. Tilpasse og vidareutvikle fleire nettbaserte modellar for opplæring i fellesfag og programfag for elevar med særlop eller full opplæring i bedrift. Nettskule skal ha god tilbodsbreidde innanfor yrkesfagleg nettbasert opplæring for vaksne som ønskjer fagbrev. Skal vidareutvikle nettskule sitt tilbod som bidreg til at lærlingar i 0+4 og 1+3-løp får tatt fellesfag og programfag.	Fylkeskommunen	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
		2 Etablere fysiske læringsmiljø i distrikta	Etablere og vidareutvikle fysiske læringsmiljø i form av studentstover i distrikta.	Kommunane eventuelt i samarbeid med studiesenter	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
		3 Synleggjere digitale og fleksible utdanningstilbod ved høgare utdanningsinstitusjonar	Universitet og høgskular har allereie ei rekkje digitale og fleksible etter- og vidareutdanningstilbod, men også ordinære utdanningsløp. Utarbeide eit opplegg for synleggjering og formidling av tilboda til bedrifter og kommunar med ein region som pilot i 2023	Regionale kompetanseforum i samarbeid med utdanningsinstitusjonane	2022	2022-24	Vidareført frå 2023
		4 Følgje opp studiesentera i Vestland	Statleg satsing på etablering av studiesenter i distrikta har ikkje langsiktig finansiering. Det er behov for at fylkeskommunen gir økonomisk støtte til studiesentera i startfasen.	Fylkeskommunen	2023	2023-25	Utsett til 2024

DELMÅL 2 Det er god tilgong på arbeidskraft

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
3	Mobilisere til auka bruk av etter- og vidareutdanning	1	Utveksle erfaring om modellar for mobilisering til etter- og vidareutdanning for tilsette i privat og offentleg sektor	Nytte erfaringar frå pilotar og prosjekt som er gjennomført for å mobilisere bedrifter og tilsette til å ta i bruk etter- og vidareutdanning, og avklare kva rolle lokale aktørar kan ta i dette arbeidet.	Studiesentera i Vestland	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
		2	Utvikle FORREGION Kompetanse	FORREGION Kompetanse skal identifisere kompetansebehov i bedrifter, rettleie desse til relevant kunnskaps- og/eller utdanningsleverandør og gje råd i samband med utviklinga av tilbod ved å nytte kompetansemeklarar	Fylkeskommunen i samarbeid med Høgskulen på Vestlandet	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
4	Gjere overgangar og kombinasjonar av utdanningsløp meir fleksible	1	Utgreie moglegheitene for nye modellar i helsefagutdanninga	Det er eit stort behov for sjukepleiarar i fylket. Det er derfor behov for å utgreie nye utdanningsløp som Y-vegen helsefag og nye helseutdanningar i Fagskulen.	Fylkeskommunen, inkl. Fagskulen og HVL	2023	2022-24	Vidareført frå 2023
5	Gjere dei som står utanfor arbeidsmarknaden relevante for arbeidslivet	1	Utveksle erfaringar om nye modellar for samarbeid om tilbod til dei som står utanfor arbeidslivet	Tettare samarbeid mellom NAV, utdanningsinstitusjonar, arbeidslivet og karrieretenestene med særleg fokus på innvandrarar, flyktningar, menneske med nedsett funksjonsevne og ungdommar. (Teste ut samarbeidsformer med restaurantbransjen i Bergen som case i 2024.) Nytt samarbeid mellom NAV og Vestland fylkeskommune etablert i 2023)	Bergen kommune, NAV og fylkeskommunen	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
6	Rekruttere nye arbeidstakarar til fylket nasjonalt og internasjonalt	1	Mobilisere til fleire søkjarar til utdanningsprogram med låg innsøking som er viktige for arbeidslivet i fylket som heilskap og i ulike delar av fylket	Samordne og forsterke pågåande arbeid for å rekruttere fleire søkjarar til studiar med låg innsøking, men som har høg relevans for arbeidslivet i Vestland. Prosjekt i regi av Havbyen Bergen.	VilVilte, HVL og UiB	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
		2	Avklare hindringar og moglegheiter for rekruttering av utanlandsk arbeidskraft	Det er stor mangel på arbeidskraft i Vestland. Nokre bransjar er difor avhengig av å rekrutterer utanlandsk arbeidskraft. Det er behov for å avklare omfanget av dette og kva som kan gjerast for at det kan bli ei målretta ordning.	NAV, LO, NHO, VLFK	2022	2022-25	Omdefinert frå 2023

DELMÅL 3 Vi har tett samarbeid om kompetanseutvikling

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1	Etablere samarbeid om karriererettleiing på tvers av utdanningsnivå og sektorar	1 Etablere eit nettverk for karriererettleiingsaktørar i Vestland	Karriere Vestland vil starte opp eit nettverk for tilbydarar av karrieretenester for å styrke samarbeid og metodeutvikling på ulike utdanningsnivå.	Fylkeskommunen	2023	2023-25	Ferdig i 2023
2	Tettare samarbeid mellom utdanningsinstitusjonar og arbeidslivet for å avdekke behov og tilrettelegge utdanningstilbodet	1 Utvikle internasjonale samarbeidsprosjekt på kompetansefeltet	Vidareutvikle og etablere nye kontaktflater for å utvikle internasjonale samarbeidsprosjekt som kan bidra til å utvikle rett kompetanse for framtida. Oppstart av prosjektet Centre of Vocational Excellence Hydrogen, VLFK, HVL og Fagskulen i Vestland.	Fylkeskommunen	2024	2024-2025	Nytt tiltak 2024
3	Påverke nasjonale styresmakter for å betre rammevilkåra for regional kompetansepolitikk	1 Kompetanseforum sender felles uttale til nasjonale myndigheiter når det er aktuelt	Etter behov	Kompetanseforum Vestland	2023	2023-24	Vidareført frå 2023

Innovative og inkluderande samfunn

Mål: Verdiskaping og nye grøne arbeidsplassar i heile fylket

DELMÅL 1 Berekraftige bu- og arbeidsmarknads-regionar med like moglegheiter til å delta i verdiskaping

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
1	Jobbe for å gjere offentlege tenester meir tilgjengelege i heile fylket	1	Arbeide for samlokalisering for tilbydarar av offentlege tenester	Statens hus i Stad, starta hausten 2021, er ein av 4 pilotar i Norge. Arbeide vidare med prosjekt for å realisere fysisk samlokalisering og betre det offentlege tilbodet til innbyggjarane i distrikta. Etablere ein felles utviklingsarena knytt til mellom anna næringsutvikling og ny berekraftig distriktpolitikk.	Stad kommune i samarbeid med skatteetaten, fylkeskommunen, NAV og politiet	2022	2022-24	Vidareført frå 2023
2	Stimulere til auka bulyst gjennom å mobilisere til lokale initiativ og skape fleksible arbeidsplassar	1	Styrke innbyggjardrivne, lokale utviklingsinitiativ	Følgje opp tilrådingane frå tidlegare EU-prosjekt (YESpecialist) for å auke bulyst og tiltakslyst blant unge i distrikt. Ein skal teste ut modellar for å mobilisere til betre lokalt samarbeid og lokale initiativ på tvers av sektorar (kommune-næringsliv-skule-frivillig sektor), i god dialog med unge innbyggjarar.	Fylkeskommunen i samarbeid med KS og 4-5 pilotkommunar	2023	2023-24	Vidareført frå 2023
3	Sikre god digital infrastruktur og - tenester i heile fylket	1	Gjennomføre temaplan for breiband og digitalisering, særleg når det gjeld digital inkludering	Legge til rette for tiltak som kan avbøte utfordringa med at opptil 15 % av befolkninga i Norge ikkje er gode nok brukarar av digitale tenester. Viktig i denne samanheng er eit breitt samarbeid med kommunar, offentleg mynde og frivillig sektor for å sikre resursar til ei satsing som vil krevje langsiktig arbeid med ei rekkje tiltak knytt til dialog, mobilisering, opplæring og oppfølging av ei rekkje brukargrupper. Samarbeid med Digdir, som har ansvar for arbeidet på statleg side, blir sentralt i dette tiltaket.	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunar og IT-forum Vest og KS	2022	2022-25	Omdefinert frå 2023
		2	Vidareføre samarbeid for effektiv digitalisering i kommunane	Kommunane i Vestland skal gjennom samarbeidet Digi Vestland sikre at folk har tilgang til gode og likeverdige tenester, uavhengig av kva for kommune dei bur i. Fylkeskommunen sitt samarbeid med Digi Vestland, kommunane og Statsforvaltaren skal styrkast når det gjeld digitalisering.	Kommunane gjennom samarbeidet Digi Vestland	2022	2022-25	Vidareført frå 2023

DELMÅL 1 Berekraftige bu- og arbeidsmarknads-regionar med like moglegheiter til å delta i verdiskaping

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024
3 Sikre god digital infrastruktur og - tenester i heile fylket	3 Legge til rette for breiband i heile fylket	Sikre breiband i heile Vestland gjennom å skaffe god oversikt over behov for utbygging, og lyse ut tilskot til område der det ikkje er kommersielt lønsamt å bygge ut. Få oversikt over status for mobildekning i fylket og samarbeide med kommunar og telecom-operatørar om tiltak for å sikre fullgod mobildekning i viktige område for ferdsel og aktivitet. Teste ut lågbanesatelitt som alternativ løysing for telekommunikasjon.	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunane	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
	4 Auka bruk av digitale verktøy og tenester i næringsliv og offentleg sektor.	Bidra til auka bruk av digitale verktøy og kompetanse for auka konkurransevne, grøn omstilling og nye berekraftige tenester/produkt. Samarbeid med fleire aktørar, både nasjonalt og internasjonalt. God rekruttering til teknologiretta utdanningar, særleg når det gjeld jenter, er ein viktig del av dette. Aktuelle tiltak er å gjennomføre mobiliseringsaktivitetar, få fram gode rollemodellar, støtte dialog med frivillige organisasjonar, ulike utdanningsnivå mm.	EDIH Oceanopolis, inkubatorar, næringshagar, klynger, fylkeskommunen	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
	5 Smarte regionar og lokalsamfunn	Digital innbyggjarinvolvering er eit område der Norge kjem dårleg ut, samanlikna med andre land i EØS/EU. I 2024 bør det startast eit forprosjekt for å kartlegge kva som gjer at Norge heng etter, kva som er hovudelementa i å få ein breiare aktivitet og kven det er som bør delta i eit samarbeid for å betre dette. Dette kan knytast til arbeidet med utvikling av gode og framtidsretta bu- og arbeidsområde i heile fylket. Det er også potensiale for kommunar som ynskjer internasjonalt samarbeid gjennom Digital Europe.	Fylkeskommunen med fleire	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024

DELMÅL 1 Berekraftige bu- og arbeidsmarknads-regionar med like moglegheiter til å delta i verdiskaping

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024		
4	Samarbeid for å styrke kommunane som berekraftig utviklingsaktør	1	Prosjekt: Styrka samarbeid for berekraftig utvikling, tilpassa kommunen sine behov	Samordna og tilpassa nærings- og samfunnsutvikling opp mot kommunane i Vestland Pilot med 5-6 utvalde kommunar for å prøve ut nye måtar å samhandle på internt i fylkeskommunen og med kommunane, tilpassa kommunane sine ulike behov. Prosjektet skal vere godt koordinert med KS og eksisterande nettverk og satsingar med kommunane. Det gjeld til dømes "Nettverk for industrikommunar", besøksforvaltning og LivOGLyst. Integrere internasjonalisering som verkemiddel.	Fylkeskommunen	2023	2023-25	Nytt tiltak 2024
		2	Styrke samanheng og samordning mellom regional og kommunal planlegging	Legge til rette for at dei kommunane som ønskjer det, kan ta utgangspunkt i Berekraftig verdiskaping - regional plan for innovasjon og næringsutvikling i eiga planlegging.	Fylkeskommunen og KS	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
5	Ta i bruk ressursane i heile befolkninga	1	Utvikle ei strategisk satsing for å styrke inkludering og integrering i arbeidslivet	Satsinga skal legge til rette for samspel mellom offentleg sektor, næringsliv, forskings- og utdanningssektoren og frivillig sektor. Vi skal forsterke og vidareutvikle samarbeidsformer og løysingar, og utvikle nye tiltak der det er behov. Internasjonalt samarbeid er aktuelt å etablere. Det er behov for å vurdere ei prosjektorganisasjon med deltaking frå dei ulike sektorane.	Næringsforum Vestland	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024

DELMÅL 2 God innovasjonsinfrastruktur i heile fylket

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
1 Sjå regionale, nasjonale og internasjonale nettverk og verkemiddel for innovasjon og næringsutvikling i samanheng	1	Sikre at bedrifter i alle kommunane i Vestland har tilgang på tenester frå Siva-programmet og at næringshagar og inkubatorane har god gjennomføringskraft	Legge til rette for kompetanseutvikling, godt samarbeid og utnytting av samla ressursar og verkemidlar. Sikre næringshagetilbod i Sunnfjordregionen og Indre Hardanger og Kvinnherad.	Fylkeskommunen og Siva	2023	2023-25	Vidareført frå 2023
	2	Stimulere til meir entreprenørskap blant studentar i Vestland	Legge til rette for gode entreprenørskapsaktivitetar på tvers og Utvikle gode system/nettverk for å identifisere student entreprenørskapsidear. Auke talet på søknader frå Vestland til Innovasjon Norge si ordning STUD-ENT	Fylkeskommunen og HVL	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024
	3	Støtte opp om nettverk og forsterke eksisterande næringsklynger i fylket	Vestland sine mange klynger er viktige i innovasjonsinfrastrukturen. Det er behov for å finne ein veg vidare for dei modne klyngene. Det vil bli stimulert til samarbeid, kunnskaps- og kompetanseutveksling mellom eksisterande klynger, og mellom klyngene og nettverk av bedrifter i rurale område (hub-node samarbeid).	Fylkeskommunen og Bergen kommune i samarbeid med klyngene	2022	2022-24	Vidareført frå 2023
	4	Stimulere til at større regionale samarbeidsinitiativ får støtte frå nasjonale og internasjonale ordningar	Bidra med rådgjeving og styrke samarbeidsinitiativ. Vidareføre ei søkbar ordning for å utvikle større regionale samarbeidssøknader til nasjonale og internasjonale ordningar innan berekraftig verdiskaping frå. t.d. klyngeprogram, Kapasitetsløft, Katapult, Horisont Europa, Interreg og Digital Europe. Etablere ei langsiktig satsing saman med UiB for å posisjonere Vestland inn mot samarbeidsalliansar og plattformer i EU og forsterke den regionale forankringa i søknadsinitiativ. Søkje om forlenga nasjonal finansiering til nettverk for mobilisering til Horisont-Europa	Fylkeskommunen, IN og UiB i samarbeid med FoU-forum, Horisont Europa-nettverk	2022	2022-24	Vidareført frå 2023
	5	Bruke EU sine nettverk til å bygge partnarship og prosjektutvikling	Vi skal identifisere kva nettverk i EU som er relevante for oppfølging av ambisjonane i "Berekraftig verdiskaping". Vi skal synleggjere moglegheiter for samarbeid gjennom deltaking i desse nettverka. European Regions Research and Innovation Network er eit spesielt aktuelt nettverk.	Fylkeskommunen, Vestlandet sitt Brüsselkontor	2024	2023-25	Nytt tiltak 2024

DELMÅL 2 God innovasjonsinfrastruktur i heile fylket

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	STATUS START 2024	
2	Heilskapleg støtte til entreprenørar: Ein "koplingsboks" for gründerar og rådgjevarar	1 Heilskapleg støtte til entreprenørar og "En vei inn"	Kople gründerar med rett rådgjevarar og støtteapparat til rett tid i prosessen med å etablere bedrift. I 2024 skal vi fortsette arbeidet med prosjektet "En vei inn" - ei landsdekkande digital løysing. Kjernegruppa skal jobbe vidare for å sikre god koordinering og gode henvisingar. Prosjektet skal sikre at kommunane er godt kjent med moglegheitene som ligg i 'En vei inn'. Førstelinjetenesta må styrkast og gründerar i heile fylket bør ha eit likeverdig tilbod.	Fylkeskommunen i samarbeid med Innovasjon Norge	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
3	Felles innsats for å stimulere til forskning og forskingsbasert innovasjon	1 Styrke arbeidet med næringsretta forskning	Styrke og vidareutvikle FORREGION Vestland med særleg vekt på søkbare midlar som kan kompensere for bortfall av Regionalt forskingsfond Vestland som ordning.	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024
		2 Strukturert og langsiktig samarbeide for å få fleire nye forskingssenter og nærings- og fagklynger til Vestland	Tiltaket må avklare behovet for støtte i nasjonale og internasjonale konkurransar om finansiering av større prosjektsamarbeide, senter- og innovasjonsstruktur. Meir strukturert samarbeidet kan omfatte betre tilpassa søkjarrettleiing og ei satsing for å sikre naudsynt samarbeide på tvers av næringar, fagfelt og geografi i søknadsprosessar.	Fylkeskommunen i samarbeid med FoU-forum Vestland	2022	2022-25	Vidareført frå 2023
		3 Meir målretta forskingsformidling til aktuelle brukargruppe	Legge til rette for systematisk samarbeide mellom FoU-organisasjonar og brukargrupper om målretta formidling av relevant forskingsbasert kunnskap. Legge sterkare vekt på forskingsformidling og prøve ut nye modellar som del av FORREGION Vestland og RFF Vestland. Forankring i FoU-forum Vestland,	Fylkeskommunen i samarbeid med FoU-forum Vestland	2023	2023-24	Vidareført frå 2023
		4 Få fram og dele kunnskapsbaserte verktøy for å fremme industriell symbiose og sirkulære verdikjede.	Tiltaket skal representere ein kunnskapsplattform med relevans for dei mange sirkulærøkonomiske initiativa i Vestland, og verte utvikla saman med pågåande kunnskapsutvikling (prosjekt) samt nye initiativ - som t.d. spissa tematisk utlysing frå FORREGION, metodar innan livsløpsvurdering (LCA) og arbeidet i EU med taksonomi for berekraftig utvikling.	Fylkeskommunen	2024	2024-25	Nytt tiltak 2024

Samarbeid og forpliktande partnarskap

Samarbeid og forpliktande partnerskap

Gjennom samfunnsutviklarrolla og som planmynde tek fylkeskommunen ansvar for leiing og koordinering av arbeidet.

Vi skal styrke samarbeid mellom næringsliv, offentlig sektor, forskning og innbyggjarane i Vestland.

I årsplanen bygger vi vidare på det gode samarbeidet vi har etablert i det nye fylket gjennom:

- Næringsforum Vestland
- Kompetanseforum Vestland
- FoU-forum Vestland
- Partnerskap innan landbruk
- Partnerskap innan reiseliv
- Partnerskap innan breiband og digitalisering
- Partnerskap innan marin sektor
- Grøn region Vestland og «Team Vestland»

Kommunar og regionråd er viktige aktørar i oppfølginga av planen. Likeins må **næringslivet og partnerane i arbeidslivet** vere tett involvert og engasjert i arbeidet.

Næringsforum Vestland representerer sentrale partnerar i fylket. Næringsforum har som oppgåve å:

- utvikle felles årsplanar og sikre framdrift i arbeidet
- sikre koordinert og effektiv bruk av offentlege ressursar til innovasjon og næringsutvikling i heile fylket
- sikre samarbeid mellom dei ulike aktørane i gjennomføringa av konkrete tiltak.

Kompetanseforum Vestland vil ha hovudansvar for å koordinere og overvake innsatsen innan «Kompetanseutvikling i arbeidslivet»

Resultat- og effektmåling

System for resultat- og effektmåling

Utvikling av eit felles system for resultat- og effektmåling for gjennomføring av den regionale planen er del av handlingsprogrammet for 2022-2025.

For å kunne måle resultat og effektar av prioriterte innsatsar, skal det nyttast eit indikatorsystem som har tre nivå:

Nivå 1: Indikatorar for å overvake utviklinga i fylket og jamføre med andre geografiske einingar på overordna mål ved hjelp av offentleg statistikk, t.d. verdiskaping, eksportgap og klimagassutslepp.

Nivå 2: Indikatorar for å prioritere satsingsområde og målgrupper.

Nivå 3: Indikatorar for å måle resultat og effekt i ei definert målgruppe som verkemidlane er retta inn mot.

Nokre av indikatorane er eigna for å overvake utviklinga på fylkesnivå, andre kan brytast ned til region- eller kommunenivå og kan kryssast med andre variablar, som næringskoder, yrkesgruppe, alder med vidare. Fleire kan nyttast til å måle resultat og effekt av konkrete tiltak og verkemiddel.

I 2023 er kunnskapsgrunnlaget for kompetansepolitikk vidareutvikla og presentert på fylkeskommunen si [nettside](#). Eit [dashboard](#) for Grøn region Vestland er lansert og det er utvikla eit omfattande [kunnskapsgrunnlag](#) for arbeidet med ny utviklingsplan for Vestland 2024-2028. Fylkestinget skal vedta utviklingsplanen i desember 2024.

Arbeidet med eit samla system for resultat- og effektmåling er krevjande og vil ikkje kome heilt på plass for Berekraftig verdiskaping før det blir utvikla eit felles system for fylkeskommunen, som inkluderer ei digital nettløysing.

Eitt sett med indikatorar er bestemt i handlingsprogrammet – sjå meir på nettsida: [Berekraftig verdiskaping – regional plan for innovasjon og næringsutvikling](#).